

JURNAL PENDIDIKAN BAHASA MELAYU *Malay Language Education Journal*

Tahap Pemahaman dan Integriti Guru Bahasa Melayu dalam Melaksanakan Pentaksiran Bilik Darjah di Sekolah Rendah

(Level of Understanding and Integrity of Malay Language Teachers to Implementing Classroom Assessment in Primary School)

Ashma Said¹, Darayani Johari², Noor Marina Yunus³ & Nurhidayah Mat Husin⁴

¹Sekolah Kebangsaan St. John, 89200 Tuaran, Sabah, MALAYSIA.

²Sekolah Kebangsaan Binsulung, 89100 Beluran, Sabah, MALAYSIA.

³Sekolah Kebangsaan Ulu Kabo, 95407 Saratok, Sarawak, MALAYSIA.

⁴Sekolah Kebangsaan Sungai Selidap, 96500 Meradong, Sarawak, MALAYSIA.

Koresponden: **Ashma Said**, ashmasaid82@gmail.com

ISSN: 2180-4842

Terbitan: Disember, 2022

Volume: 12

Bilangan: 02

Halaman: 118-124

Dihantar pada:

20 November 2021

Diterima pada:

30 Julai 2022

Abstrak: Kajian ini dilaksanakan untuk melihat tahap pemahaman dan integriti guru Bahasa Melayu dalam melaksanakan pentaksiran bilik darjah (PBD) di peringkat sekolah rendah. Kajian ini berbentuk kuantitatif yang menggunakan reka bentuk kajian tinjauan. Responden kajian terlibat seramai 103 orang guru Bahasa Melayu sekolah rendah di daerah Tuaran, Sabah. Instrumen soal selidik berbentuk Google Form telah digunakan dalam kajian ini. Data dikumpul dan dihuraikan secara deskriptif. Hasil dapatan menunjukkan nilai skor min yang tinggi bagi aspek tahap pemahaman dan integriti guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD adalah tinggi. Hal ini menunjukkan bahawa guru-guru bahasa Melayu sekolah rendah mempunyai tahap pemahaman dan integriti yang tinggi dalam melaksanakan PBD di sekolah. Tahap pemahaman dan integriti yang tinggi amat diperlukan dalam memastikan pelaksanaan PBD yang dijalankan oleh setiap sekolah adalah telus dan bertanggungjawab. Kajian ini diharap dapat membantu pihak sekolah, PPD, JPN dan KPM dalam usaha untuk memastikan PBD dapat dilaksanakan secara berintegriti dan beretika oleh setiap guru yang diamanahkan.

Kata kunci: Pentaksiran bilik darjah, tahap pemahaman, tahap integriti, guru sekolah rendah, guru bahasa Melayu

Abstract: This study was conducted to see the level of understanding and integrity of Malay language teachers in implementing classroom assessment (PBD) at the primary school level. This study is quantitative in nature using a survey study design. The respondents of the study involved a total of 103 Malay language teachers in primary schools in the district of Tuaran, Sabah. A questionnaire instrument in the form of Google Form was used in this study. Data were collected and described descriptively. The results show that the mean score value is high for aspects of the level of understanding and integrity of Malay language teachers in implementing PBD is high. This shows that primary school Malay language teachers have a high level of understanding and integrity in implementing PBD in schools. A high level of understanding and integrity is essential in ensuring that the implementation of PBD carried out by each school is transparent and accountable. It is hoped that this study can help the school, PPD, JPN and KPM in an effort to ensure that PBD can be implemented with integrity and discipline by each teacher entrusted.

Keywords: Classroom assessment, level of understanding, level of integrity, primary school teacher, Malay language teachers

PENGENALAN

Sistem pendidikan di negara ini telah mengalami perubahan yang ketara setelah sistem sebelum ini berorientasikan peperiksaan atau *examination oriented*. Perubahan itu ialah pengenalan sistem Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS) yang dimulakan pada tahun 2011 bagi sekolah rendah, manakala sekolah menengah pada tahun 2012. Sistem PBS yang diwujudkan ini ialah berbentuk holistik. Tahun 2011, Pentaksiran Bilik Darjah (PBD) telah diperkenalkan oleh Menteri Pendidikan Malaysia ketika itu dengan tujuan untuk mengurangkan bebanan peperiksaan di awal persekolahan dan juga mewujudkan budaya pembelajaran yang seronok di sekolah. Selain itu juga, dapat membantu guru-guru bagi menilai perkembangan murid secara keseluruhan serta menjadikan pembelajaran yang adil bagi semua murid (Kementerian Pendidikan Malaysia, KPM 2018).

PBD yang telah diwujudkan oleh KPM selaras dengan perubahan Sistem Pentaksiran Pendidikan Kebangsaan (SPPK) yang digubal pada tahun 2017 bagi sekolah menengah, manakala sekolah rendah pada tahun 2018. Tatacara pelaksanaan PBD mengikut KPM (2018) ialah guru perlulah menjalankan penilaian dengan mengambil kira keseluruhan mengikut aspek kognitif (intelekt), psikomotor (jasmani), afektif (emosi dan rohani) serta sosial mengikut kandungan Falsafah Pendidikan Kebangsaan yang menekankan aspek fizikal, mental, kerohanian dan intelektual. Pengenalan PBD ini diambil kira tentang kerasionalan yang telah dinyatakan oleh pengkaji bagi melihat keperluan pendidikan pada masa kini. Sejajar dengan perubahan ini, keperluan dalam bidang pendidikan dalam arus globalisasi ini perlu dilakukan kerana pengukuran dan penilaian terhadap murid perlu dilihat secara keseluruhan bukannya berdasarkan peperiksaan semata-mata (Noraini, 2016).

PBD merupakan satu bentuk pentaksiran yang lengkap, bermakna, sahih serta tepat bagi mengenal pasti penguasaan murid dalam pengajaran dan pembelajaran (PdP). Noraini (2016) menyatakan bahawa guru boleh menggunakan pengukuran, penilaian dan juga pentaksiran bagi melihat impak berikutan hasil pembelajaran murid di dalam kelas. Pentaksiran yang berkesan dapat membantu guru mengenal pasti pembelajaran murid dan juga penilaian keberkesanan pengajaran guru di dalam kelas. Pelaksanaan PBD yang dijalankan bertujuan melihat perihwal kemajuan murid dalam PdP seterusnya memberi peluang guru untuk menambah baik pengajaran mereka.

Menurut Anniliza et al. (2020), pendekatan berasaskan peperiksaan tidak begitu sesuai dijalankan terhadap murid-murid pada masa kini kerana setiap murid ini mempunyai kebolehan, penguasaan dalam pembelajaran serta potensi yang berbeza. Oleh itu, berdasarkan perbezaan murid, penilaian secara holistik perlu dilakukan dengan mengambil masa yang panjang

bagi mengesan kebolehan murid-murid tersebut. Keseronokan dalam belajar murid juga akan dapat ditingkatkan dengan ketiadaan peperiksaan, iaitu murid dapat mempunyai masa yang banyak untuk melakukan aktiviti-aktiviti pembelajaran seperti pembentangan, perbincangan kumpulan, pembelajaran berasaskan projek serta pembelajaran yang bersifat penerokaan. Dalam hal ini, murid-murid perlu diberi perhatian yang sewajarnya agar murid-murid tidak akan ketinggalan dalam pembelajaran. Guru-guru juga perlu memainkan peranan dalam mengendalikan PBD itu dengan lebih baik, jujur dan telus dalam membuat penilaian yang telah dinyatakan oleh Zamri et al (2010). Walau bagaimanapun, terdapat juga cabaran dan halangan dalam pelaksanaan PBD ini terutamanya guru dari aspek sikap dan juga pengetahuan.

Rumusannya, PBD yang diperkenalkan ini bukanlah untuk membebaskan guru dan murid, tetapi untuk menambah baik sistem pendidikan di negara ini. Dalam hal ini, pendedahan kepada guru mengenai PBD ini perlu diteruskan dengan lebih baik lagi terutamanya dari segi kursus dan juga latihan terhadap guru. Kajian Norazeliana (2016) mendapati guru-guru mampu melaksanakan apa jua perubahan dalam pendidikan dengan lebih baik dan menyerahkan kepercayaan kepada guru dalam melaksanakan PBD ini.

PERNYATAAN MASALAH

Aspek kualiti dalam PBS yang dikendalikan oleh guru di sekolah amatlah diambil berat. Menurut Chua (2014), dalam aspek kualiti pentaksiran wujudnya masalah apatah lagi melibatkan pemerhatian dan penilaian. Seorang guru yang menjalankan pentaksiran perlulah bersikap telus dan mempunyai amalan integriti dalam kalangan guru walaupun terdapatnya kekangan yang perlu dihadapi dalam melaksanakan PBS. Kekangan yang biasanya dihadapi oleh guru ialah capaian akses Internet yang tidak memuaskan ataupun pangkalan data yang lambat prosesnya. Semua ini memerlukan kesabaran tinggi yang perlu guru hadapi. Dalam penyediaan instrumen pentaksiran yang perlu disediakan juga boleh menjadi beban tugas guru sekiranya kemudahan infrastruktur di sekolah yang jauh dari bandar atau di pedalaman boleh menjejaskan kelancaran dan keberkesanan pelaksanaan pentaksiran ini dijalankan seperti mesin pencetak, komputer, dan fail-fail.

Ali dan Veloo (2017) dalam kajian mereka mendapati ada guru yang telah berlaku bias atau berat sebelah dalam pemberian tahap penguasaan kepada murid dan tidak amanah dalam melaksanakan pentaksiran bilik darjah seterusnya pelaporan yang dihasilkan tidak tepat. Oleh yang demikian, hal ini tidak boleh dibiarkan begitu sahaja dan wajar diberi perhatian. Pelaporan PBD yang dibuat secara melulu dan tidak tepat boleh menimbulkan satu permasalahan ketidakpercayaan dan keraguan dalam kalangan ibu

bapa terhadap guru di sekolah. Hal ini bertepatan dengan yang dinyatakan oleh Lee Hoi Yeh dan Mohd Zahuri (2018) bahawa pengetahuan dalam pentaksiran yang lemah akan menyebabkan guru akan gagal dalam memantau pencapaian murid, tidak dapat melihat pencapaian secara holistik rentetan pentaksiran yang bias, maka dengan itu potensi sebenar murid-murid tidak dapat dilihat kerana pentaksiran tidak dijalankan dengan telus.

Dalam melaksanakan pentaksiran, kebanyakan guru masih kurang pengetahuan dan kefahaman dalam menjalankan pentaksiran PBD. Hal ini dinyatakan dalam kajian Abdul Said dan Shanti (2017). Hal ini terjadi kerana masih ada sebilangan guru yang masih keliru dan tidak faham dalam menjalankan pentaksiran. Guru perlu mempunyai pengetahuan berkaitan PBD agar guru dapat mengenal pasti kebolehan dan penguasaan murid dalam kemahiran yang telah diajar. Menurut Aniza (2014), aspek kemahiran guru yang sangat penting dalam pelaksanaan PBD di sekolah. Walau bagaimanapun, terdapat kajian yang menunjukkan ada sebilangan guru yang masih kekeliruan tidak dapat dan tidak bersedia melakukan pentaksiran. Pernyataan ini telah disokong dengan kajian yang telah dilakukan oleh Sh. Siti Hauzimah (2019) yang menyatakan bahawa guru kurang berkemahiran dan pengetahuan dalam menjalankan pentaksiran. Mereka masih tidak bersedia untuk menjalankan pentaksiran kerana kesediaan guru itu merupakan perkara penting dalam menentukan keberkesanan dalam pelaksanaan perubahan kurikulum.

OBJEKTIF KAJIAN

Objektif kajian ini adalah untuk mengenal pasti tahap integriti guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD di sekolah-sekolah rendah di kawasan bandar, luar bandar dan pedalaman di daerah Tuaran, Sabah melaksanakan PBD bahasa Melayu. Secara khusus, objektif kajian ini adalah untuk:

1. Mengetahui tahap pemahaman guru bahasa Melayu sekolah rendah dalam melaksanakan PBD.
2. Mengetahui tahap integriti guru bahasa Melayu sekolah rendah dalam melaksanakan PBD.

METODOLOGI

Kajian berbentuk kuantitatif ini menggunakan reka bentuk kajian tinjauan. Borang soal selidik digunakan untuk mengenal pasti tahap pemahaman dan integriti guru Bahasa Melayu dalam melaksanakan Pentaksiran Bilik Darjah (PBD) sekolah rendah. Peserta yang terlibat dalam kajian ini terdiri daripada guru-guru bahasa Melayu sekolah rendah yang mengajar di sekolah-sekolah rendah di daerah Tuaran, Sabah. Peserta kajian dipilih secara rawak bebas. Kajian

disertai oleh para peserta dengan cara menjawab borang soal selidik secara dalam talian melalui pautan ke *Google Form*. Seramai 103 orang guru bahasa Melayu menjawab soal selidik dan seterusnya menjadi responden kajian ini.

Borang soal selidik merupakan instrumen yang digunakan dalam kajian ini. Menurut Khokhotva (2018), antara sebab mengapa pengkaji memilih untuk menggunakan borang soal selidik adalah disebabkan kos yang murah untuk menghasilkan borang soal selidik dan masa yang diperlukan juga singkat sahaja. Borang soal selidik kajian ini telah diadaptasi dan diubah suai daripada borang soal selidik yang digunakan oleh Tuan Azlyna (2013) dan Aniza (2014) yang mengkaji tentang PB).

Segala data yang diperoleh daripada soal selidik tersebut akan dianalisis menggunakan perisian *Statistical Package for the Social Science* (SPSS) versi 26.0. Kajian ini dianalisis menggunakan analisis deskriptif bagi melaporkan frekuensi, min, sisihan piawai, peratusan dan statistik inferensi. Kajian ini menggunakan skala Likert 5 mata dengan skor 1, 2, 3, 4 dan 5. Skor ini dikodkan mengikut skala yang sesuai untuk melihat setiap aspek dalam item yang dikemukakan. Jadual 1 menunjukkan min skala lima Likert.

JADUAL 1: Min skala lima Likert mengikut lima tahap

Nilai Min	Interpretasi
• 1.00 – 1.80	Sangat Rendah
• 1.81 – 2.60	Rendah
• 2.61 – 3.40	Sederhana
• 3.41 – 4.20	Tinggi
• 4.21 – 5.00	Sangat Tinggi

Sumber: Tschannen-Moran dan Garies (2004)

DAPATAN KAJIAN

Demografi Responden

Berdasarkan dapatan, seramai 103 orang responden mengambil bahagian dalam kajian ini. Majoriti responden kajian ini merupakan perempuan iaitu seramai 61 orang (59.2%) berbanding lelaki seramai 42 orang (40.8%). Bagi kelayakan akademik, majoriti responden memiliki Ijazah Sarjana Muda, iaitu seramai 88 orang (85.4%), diikuti Ijazah Sarjana seramai 11 orang (10.7%), Diploma seramai 3 orang (2.9%), dan seorang (1.0%) memiliki SPM. Tiada responden kajian ini yang memiliki STPM. Rata-rata responden juga memiliki pengalaman mengajar selama 3 hingga 10 tahun iaitu seramai 44 orang (44.7%), diikuti pengalaman selama lebih 10 tahun seramai 32 orang (31.1%), dan pengalaman kurang 3 tahun seramai 27 orang (26.2%). Selain itu, seramai 53 orang (51.5%) responden kajian ini mengajar di sekolah bandar berbanding 50 orang (48.5%) mengajar di sekolah luar

bandar. Bagi opsyen mengajar guru, sebahagian besar di antara responden kajian merupakan guru opsyen bahasa Melayu iaitu seramai 78 orang (75.7%) dan 25 orang (24.3%) bukan guru opsyen bahasa Melayu.

JADUAL 2. Data demografi responden

Kategori	Pemboleh Ubah	Kekerapan	Peratus (%)
Jantina	• Lelaki	42	40.8
	• Perempuan	61	59.2
Kelayakan Akademik	• SPM	1	1.0
	• STPM	0	0.0
	• Diploma	3	2.9
	• Sarjana Muda	88	85.4
	• Sarjana	11	10.7
Pengalaman Mengajar	• Kurang 3 tahun	27	26.2
	• 4 – 10 tahun	44	42.7
	• Lebih 10 tahun	32	31.1
Lokasi Sekolah	• Bandar	53	51.5
	• Luar bandar	50	48.5
Opsyen Mengajar Guru	• Opsyen Bahasa Melayu	78	75.7
	• Bukan opsyen Bahasa Melayu	25	24.3

Tahap Pemahaman Guru Bahasa Melayu dalam Melaksanakan Pentaksiran Bilik Darjah

Jadual 3 menunjukkan tahap pemahaman guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD. Secara keseluruhannya, tahap pemahaman guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD berada pada tahap tinggi (min=4.08 dan sisihan piawai=0.693). Item 9, iaitu “*Saya memahami PBD memberi penekanan kepada bentuk pentaksiran yang mengukur penguasaan kemahiran berbanding penguasaan kandungan mata pelajaran*” mempunyai nilai min yang tertinggi iaitu min=4.25 dan sisihan piawai=0.650. 53 orang responden (51.5%) menyatakan mereka setuju dengan item ini, manakala 38 orang (36.9%) menyatakan sangat setuju. Item 7, iaitu “*Saya memahami cara mengendalikan ujian-ujian mengikut tahap penguasaan PBD Bahasa Melayu yang telah ditetapkan KPM*” mempunyai nilai min yang terendah dengan min=3.35 dan sisihan piawai=0.982. 38 orang responden (36.9%) menyatakan mereka setuju dengan item ini, manakala 27 orang (26.2%) menyatakan kurang setuju. Lain-lain item berada tahap min tinggi. Kesimpulannya, pemahaman guru-guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD adalah tinggi yang membawa maksud:

1. Guru memahami penekanan PBD lebih kepada mengukur penguasaan kemahiran bahasa Melayu.
2. Guru memahami cara mengendalikan PBD bahasa Melayu.

3. Guru memahami objektif PBD dalam bahasa Melayu.
4. Guru memahami DSP dalam menjalankan PBD bahasa Melayu.
5. Guru memahami cara mengaplikasikan PBD bahasa Melayu.

JADUAL 3: Tahap pemahaman guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD

Bil.	Item Pemahaman	Min	Sisihan Piawai	Tahap Min
1	Saya memahami cara mengendalikan PBD dalam bilik darjah bagi mata pelajaran Bahasa Melayu	4.19	0.654	Tinggi
2	Saya memahami objektif PBD Bahasa Melayu yang sedang dilaksanakan.	4.19	0.624	Tinggi
3	Saya memahami dengan jelas tentang Dokumen Standard Prestasi untuk menjalankan PBD Bahasa Melayu.	4.17	0.655	Tinggi
4	Saya memahami cara melaksanakan PBD Bahasa Melayu dengan menggunakan pelbagai teknik.	4.10	0.704	Tinggi
5	Saya memahami cara mengaplikasikan PBD Bahasa Melayu semasa pengajaran sedang dilaksanakan.	4.15	0.630	Tinggi
6	Saya memahami cara mengendalikan bahan bantu mengajar bagi melancarkan PBD Bahasa Melayu.	4.11	0.681	Tinggi
7	Saya memahami cara mengendalikan ujian-ujian mengikut tahap penguasaan PBD Bahasa Melayu yang telah ditetapkan KPM.	3.35	0.982	Sederhana
8	Saya memahami standard pembelajaran dan standard kandungan dalam menyediakan RPH untuk melaksanakan PBD Bahasa Melayu.	4.13	0.664	Tinggi
9	Saya memahami PBD memberi penekanan kepada bentuk pentaksiran yang mengukur penguasaan kemahiran berbanding penguasaan kandungan mata pelajaran.	4.25	0.650	Sangat Tinggi
10	Saya berkongsi kefahaman saya dengan guru lain tentang PBD Bahasa Melayu.	4.12	0.687	Tinggi
Min Keseluruhan		4.08	0.693	Tinggi

Tahap Integriti Guru Bahasa Melayu dalam Melaksanakan Pentaksiran Bilik Darjah

Jadual 4 menunjukkan tahap integriti guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD. Secara keseluruhannya, tahap integriti guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD berada pada tahap tinggi (min=4.18 dan sisihan piawai=0.655). Item 3, iaitu “*Saya sentiasa bertanggungjawab menjalankan PBD berdasarkan Dokumen Standard Prestasi*” mempunyai nilai min yang tertinggi iaitu min=4.36 dan sisihan

piawai=0.572. 56 orang responden (54.4%) menyatakan mereka setuju dengan item ini, manakala 42 orang (40.8%) menyatakan sangat setuju. Interpretasi skor pada item ini adalah berada pada tahap sangat tinggi. Item 4, iaitu “*Saya mempunyai masa yang cukup untuk menjalankan PBD dalam kalangan murid saya*” pula mempunyai nilai min yang terendah pada bahagian soal selidik ini iaitu min=3.39 dan sisihan piawai=1.090. 29 orang responden (28.2%) menyatakan mereka setuju dengan item ini namun terdapat juga 29 orang responden (28.2%) menyatakan bahawa mereka tidak setuju. 25 orang responden (24.3%) pula menyatakan mereka kurang setuju dengan item 4.

JADUAL 4: Tahap integriti guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD

Bil.	Item Pemahaman	Min	Sisihan Piawai	Tahap Min
1	Saya sentiasa membuat persediaan rapi sebelum mengajar memastikan PBD berjalan dengan lancar.	4.33	0.614	Sangat Tinggi
2	Saya sentiasa merujuk tahap penguasaan terkini murid bagi melaksanakan PBD secara adil.	4.32	0.578	Sangat Tinggi
3	Saya sentiasa bertanggungjawab menjalankan PBD berasaskan Dokumen Standard Prestasi.	4.36	0.572	Sangat Tinggi
4	Saya mempunyai masa yang cukup untuk menjalankan PBD dalam kalangan murid saya.	3.39	1.090	Sederhana
5	Saya sentiasa mempunyai komitmen yang tinggi semasa menjalankan PBD.	4.27	0.627	Sangat Tinggi
6	Saya sentiasa melaksanakan PBD sepanjang proses PdPc.	4.09	0.684	Tinggi
7	Saya sentiasa mempunyai kesedaran yang amat tinggi terhadap pelaksanaan PBD dalam kalangan murid saya.	4.29	0.551	Sangat Tinggi
8	Saya menjalankan PBD yang telus sebelum mengisi tahap penguasaan di dalam Borang Transit.	4.25	0.650	Sangat Tinggi
9	Saya selalu menganalisis PBD yang dilakukan untuk tindakan susulan.	4.20	0.597	Sangat Tinggi
10	Saya sentiasa merujuk kepada standard pembelajaran bagi memastikan PBD dijalankan dengan lancar.	4.34	0.584	Sangat Tinggi
Min Keseluruhan		4.18	0.655	Sangat Tinggi

Lain-lain item berada pada tahap min sangat tinggi dan tinggi. Sebagai rumusan, guru-guru bahasa Melayu mempunyai tahap integriti yang tinggi dalam melaksanakan PBD dalam mata pelajaran Bahasa Melayu. Dengan tahap integriti yang tinggi dalam melaksanakan PBD di sekolah, ia dapat membantu guru bahasa Melayu dari segi:

1. Mempunyai masa yang cukup untuk menjalankan PBD dalam kalangan murid mereka.

2. Bertanggungjawab menjalankan PBD dengan tepat.
3. Sentiasa merujuk standard pembelajaran dalam melaksanakan PBD.
4. Sentiasa merujuk tahap penguasaan murid bagi memastikan PBD dibuat dengan lancar.
5. Sentiasa membuat persiapan rapi sebelum melaksanakan PBD.
6. Sentiasa melaksanakan PBD dengan telus dan adil kepada semua murid.

PERBINCANGAN

Tahap Pemahaman Guru Bahasa Melayu dalam Melaksanakan Pentaksiran Bilik Darjah

Dapatan kajian menunjukkan secara keseluruhannya, tahap pemahaman guru bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD berada pada tahap tinggi. Soal selidik telah dijalankan terhadap guru-guru yang berada di kawasan bandar dan luar bandar menunjukkan mereka faham bagaimana untuk melaksanakan PBD terhadap murid-murid sekolah rendah. Melalui kajian ini dapat dilihat bahawa kebanyakan guru faham cara untuk mengendalikan PBD dengan jelas. Dapat juga menunjukkan guru telah menggunakan pelbagai teknik untuk melaksanakan PBD bagi memastikan keputusan yang diperoleh dilakukan secara sistematik dan dapat dilakukan kepada semua murid dalam PdP bahasa Melayu. Murid-murid dinilai berdasarkan skop pembelajaran yang telah diajar oleh guru mengikut kesesuaian kemahiran dan tajuk PdP.

Kajian menunjukkan guru bahasa Melayu telah melalui penataran dan memahami maklumat berkaitan dengan pelaksanaan PBD dengan betul untuk dilaksanakan di sekolah. Dapatan ini disokong oleh kajian Halimah dan Rozita Radhiah (2019) yang menyatakan bahawa hala tuju pelaksanaan PBD ditentukan oleh penguasaan maklumat dan dasar oleh semua guru, termasuk guru bahasa Melayu. Dengan adanya penataran dan penguasaan maklumat PBD dengan baik oleh para guru, ianya mampu mengurangkan tahap kecairan maklumat yang disampaikan oleh pihak KPM kepada para guru bahasa Melayu khususnya di sekolah rendah. Hal ini adalah bagi memastikan objektif, matlamat dan konsep yang diketengahkan dalam pelaksanaan PBD dapat dicapai selaras dengan apa yang dihasratkan oleh pihak pembuat dasar.

Pemahaman yang mendalam mengenai pelaksanaan PBD sangat penting dan perlu difahami oleh semua guru supaya tidak berlaku keciciran dalam menetapkan tahap penguasaan seseorang murid bagi mengikut tahap pencapaian murid dalam mata pelajaran Bahasa Melayu khususnya. Fara Izzati dan Siti Rahaimah (2021) dalam kajiannya menyatakan tentang guru dapat berkembang secara produktif dengan adanya pelaksanaan penilaian bilik darjah, supaya penilaian

guru dapat menunjukkan penilaian perkembangan formal murid sehingga meningkatkan kesahan penilaian tersebut. Oleh itu, sangat penting bagi para guru untuk menyediakan diri dengan ilmu tentang pembinaan instrumen dan kaedah pentaksiran yang pelbagai dalam melaksanakan PBD agar murid-murid dapat ditaksir dengan baik sekali gus meningkatkan lagi pencapaian yang menyeluruh untuk setiap murid di dalam bilik darjah.

Tahap Integriti Guru Bahasa Melayu dalam Melaksanakan Pentaksiran Bilik Darjah

Dalam memastikan pelaksanaan PBD dapat dilaksanakan dengan adil dan mempunyai kesahan dalam setiap penilaian yang dibuat, guru perlulah menitikberatkan integriti yang dalam diri mereka. Kajian menunjukkan bahawa tahap integriti dalam kalangan guru Bahasa Melayu dalam melaksanakan PBD sangat tinggi. Kajian mendapati guru-guru Bahasa Melayu sentiasa membuat persediaan rapi sebelum mengajar bagi memastikan PBD dapat dibuat berdasarkan tajuk pembelajaran pada ketika itu (Fakhri & Mohd Isha, 2016). Hal ini dapat mengelakkan murid menjalani pentaksiran yang berbeza dengan topik yang telah dipelajari.

Walau bagaimanapun, kajian turut menunjukkan bahawa guru tidak mempunyai masa yang secukupnya untuk melaksanakan PBD apabila selesai sesi PdP. Gengatharan dan Azali (2019), guru menghadapi kesukaran mengurus masa serta pelbagai kerja selain PdP di sekolah. Kekangan dari segi masa turut menjadi masalah dalam memastikan pelaksanaan PBD dilaksanakan dengan lancar. Untuk mengatasi masalah tersebut, guru perlu pandai untuk mengatur strategi pengajaran agar proses PdP dapat berjalan dengan lancar dan PBD dapat dilaksanakan dengan baik.

Tahap integriti yang tinggi dalam kalangan guru perlu diterapkan dengan sebaik mungkin agar murid-murid dapat mencapai dan meningkatkan prestasi dalam pembelajaran. Dapatan turut menunjukkan bahawa guru Bahasa Melayu telah menjalankan PBD dengan telus dan mempunyai pengetahuan yang luas sebelum mengisi tahap pencapaian yang diperoleh oleh murid dengan cara mengisi borang *transit* dalam setiap sesi PdP. Hal ini disokong oleh kajian Lee dan Mohd Zahuri (2018), yang menyatakan bahawa guru yang menilai mestilah berpengetahuan dan berkemahiran dalam menjalankan penilaian pembelajaran murid. Kajian juga menunjukkan guru bahasa Melayu sering menganalisis markah PBD yang diperoleh oleh murid-murid untuk memudahkan mereka membuat tindakan susulan untuk murid yang Tahap Pencapaian rendah dan Tahap Pencapaian tinggi kerana kedua-dua kumpulan ini memerlukan pendekatan yang berbeza semasa proses PdP supaya pembelajaran tidak membosankan dan mampu menarik minat murid. Oleh itu, guru perlulah memastikan murid sentiasa bersedia dan seronok bagi

setiap sesi PdP yang berlangsung. Guru perlu ada kemahiran dan pengetahuan dalam melaksanakan PBD bahasa Melayu dengan berkesan (Sh. Siti Hauzimah, 2019).

KESIMPULAN

Guru merupakan agen pelaksana yang menentukan keberhasilan sebarang perubahan yang dilaksanakan oleh KPM dalam meningkatkan sistem pendidikan negara. Pembelajaran abad ke-21 adalah salah satu usaha yang dilaksanakan oleh KPM melalui PPPM 2013-2025 dalam merealisasikan matlamat pendidikan ke arah pendidikan bertaraf dunia. Ianya sejajar dengan pelaksanaan kurikulum baharu, iaitu KSSR yang bermula semenjak tahun 2011 dan KSSR (Semakan) yang bermula pada tahun 2017. Oleh yang demikian, guru-guru perlu sentiasa bersedia mempersiapkan diri daripada pelbagai aspek ke arah pembentukan pendidikan abad ke-21.

Tugas guru termasuklah memastikan murid-murid bermotivasi untuk melakukan yang terbaik dalam mana-mana pentaksiran, menjalankan pentaksiran dengan adil dan saksama serta memastikan hasil pentaksiran tepat. Pentaksiran yang berkualiti membekalkan data yang betul dan tahap penguasaan murid yang tepat. Pentaksiran yang berterusan sepanjang tahun membolehkan guru memainkan peranan sebagai pentaksir bagi menjamin pembangunan dan penguasaan pembelajaran murid. Dengan maklumat pembelajaran murid, guru dapat mengetahui kekuatan dan kelemahan murid lalu merancang dan mengubah suai pengajaran. Selain daripada itu, maklum balas yang diberi kepada murid-murid juga membantu mereka mengetahui kelemahan masing-masing agar penambahbaikan dibuat bagi meningkatkan pencapaian murid. Tegasnya, tahap pelaksanaan PBD guru bahasa Melayu penting dalam mewujudkan pendidikan yang berkualiti dalam mata pelajaran Bahasa Melayu.

RUJUKAN

- Abdul Said Ambotang & Shanti Gobalakrishnan. (2017). Tahap integriti dan kesediaan guru dengan pelaksanaan pentaksiran berasaskan sekolah rendah. *International Journal of Education, Psychology and Counseling*, 2 (4), 1-22.
- Ali, R.M., & Veloo, A. (2017). Teachers' autonomy and accountability in assessing Students' physical education in school-based assessment. In I. H. Amzat & N. P. Valdez. (Eds.). *Teacher Development And Towards Professional Empowerment Practices Perspectives Ccross Borders*, pp. 71. New York: Spingers
- Aniza Ahmad. (2014). Pengetahuan, kefahaman dan kemahiran guru Bahasa Melayu terhadap pelaksanaan pentaksiran berasaskan sekolah di

- sekolah menengah. Kertas Projek Sarjana Pendidikan. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia
- Annaliza Mohd Isa, Al Amin Mydin, Abdul Ghani Kanesan Abdullah & Wan Fadhlurrahman Wan Md Rasidi. (2020). Transformasi pendidikan tahap 1: Peperiksaan ke pentaksiran bilik darjah, kesan terhadap autonomi guru. Dlm. *Isu dan Cabaran Pendidikan: Strategi dan Inovasi*, hlm. 218-231. Pulau Pinang: Kaizentrennovation Sdn. Bhd.
- Chua Yan Piaw. (2014). *Kaedah Penyelidikan Pendidikan*. Petaling Jaya: McGraw Hill (M) Sdn. Bhd.
- Fakhri Abdul Khalil & Mohd Isha Awang. (2016). Isu kesediaan guru dalam amalan melaksanakan pentaksiran berasaskan sekolah. *Journal of Social Science*, 2, 1-7.
- Fara Izzati Marnizam & Siti Rahaimah Ali. (2021). Evaluation of the implementation of classroom assessment among primary school mathematics teachers. *Jurnal Pendidikan Sains dan Matematik Malaysia*, 11(2), 81-94. <https://doi.org/10.37134/jpsmm.vol11.2.7.2021>
- Gengatharan, K. & Azali Rahmat. (2019). Keperluan Modul Pentaksiran Pendidikan Kesihatan untuk guru tahap satu dalam pelaksanaan pentaksiran bilik darjah. *Jurnal Sains Sukan dan Pendidikan Jasmani*, 8 (2), 19-27.
- Halimah Jamil & Rozita Radhiah Said. (2019). Pelaksanaan penskoran pentaksiran lisan bahasa Melayu dalam pentaksiran bilik darjah. *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 9 (2), 25-36.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2013). *Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025*. Putrajaya: Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2017). *Sistem Pentaksiran Pendidikan Kebangsaan*. Putrajaya: Lembaga Peperiksaan.
- Kementerian Pendidikan Malaysia. (2018). *Pentaksiran Bilik Darjah*. Putrajaya: Lembaga Peperiksaan.
- Khokhotva, O. (2018). Lesson study in Kazakhstan: Case study of benefits and barriers for teacher. *International Journal for Lesson and Learning Studies*, 7 (4), 250-262. <https://doi.org/10.1108/IJLLS-04-2018-0021>
- Lee Hoi Yeh & Mohd Zahuri Khairani. (2018). Pelaksanaan PBD guru-guru PSV Hilir Perak dan Bagan Datuk dalam pengajaran dan pelajaran berasaskan estetik. *Jurnal Seni dan Pendidikan Seni*, 6, 1-10.
- Noorzelianna Idris. (2016). Penilaian pelaksanaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah dalam kalangan guru. Tesis Sarjana Pendidikan. Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Noraini Idris. (2016). *Penilaian Pelaksanaan Pentaksiran Berasaskan Sekolah dalam Kalangan Guru*. Tanjung Malim: Penerbit Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Sh Siti Hauzimah Wan Omar. (2019). Pengetahuan, kemahiran, sikap dan masalah guru dalam melaksanakan pentaksiran bilik darjah bahasa Melayu di sekolah rendah *Jurnal Pendidikan Bahasa Melayu*, 9(1), 1-12.
- Tschannen-Moran, M & Garies, C.R. (2004). Principals' sense of efficacy: Assessing a promising construct. *Journal of Educational Administration*, 42 (5), 573-585.
- Tuan Azlyna Tuan Soh. (2013). Kesediaan guru dalam melaksanakan pentaksiran bilik darjah Bahasa Melayu di sekolah menengah. Kertas Projek Sarjana Pendidikan. Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Zamri Mahamod, Mohamed Amin Embi, & Nik Mohd Rahimi Mohd Yusoff. (2010). *Pentaksiran Bilik Darjah: Panduan untuk guru Bahasa Melayu, Inggeris, dan Arab*. Bangi: Penerbitan Fakulti Pendidikan, Universiti Kebangsaan Malaysia